

[Kristen Amby.]

Sommer fundet ud af, at efter Cirkulærer og Bekendtgørelser var der egentlig ingen Hjemmel for at give dem disse Frirejser. For de katolske Skolers Vedkommende drejer det sig ganske vist om private Skoler, men det er Skoler, hvor Børn af mindre bemidlede gaar, og det synes mig rimeligt, at de faar den samme Ret til Frirejser, som de offentlige Skoler har.

Under denne Finanslovdebat, hvor en Række Medlemmer har indflettet i deres Taler Bemærkninger om Demokrati, Diktatur, Parlamentarisme, Fascisme, har der, saa at sige hver Gang disse Diskussioner har været, lydt Tvivl med Hensyn til Konservatismens demokratiske Sindelag. Den konservative Ungdom har man nu uden videre frakendt Demokratiets Førstefødselsret, om jeg saa maa sige. Uden Begrundelse eller Forsøg paa Bevis har man fastslaaet, at den er nationalsocialistisk eller fascistisk; blot ved at nævne det mener man, det er bevist — det er baade det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen og det ærede Medlem Hr. Holstein skönt enige med Kommunisterne om.

For det ærede Medlem Hr. Rager er denne Ungdom jo endnu værre: en Slags politiske Lejesvende. Det ærede Medlem bad forleden Dag om et Dementi af nogle Rygter, der, saa vidt jeg har kunnet finde ud af, kun kan være opstaaet i hans egen Fantasi. Jeg vilde ikke den Gang dementere noget, som jeg ikke formelt kunde have nogen Ret til at dementere, men jeg kan nu berolige det ærede Medlem med, at der overhovedet intet ligger til Grund for disse urimelige Rygter. (*Christmas Møller*: Der var jo heller ingen Rygter.) Nej, jeg tror ogsaa, det kun var noget, der var opstaaet i det ærede Medlem Hr. Ragers Fantasi. Men det er jo en sædvanlig Fremgangsmaade hos mange Mennesker, at man siger: saaledes siger man — og saa mener man allerede derved at have konstateret et Slags Faktum.

Hvad Det konservative Folkepartis Stilling angaar, er selv det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers demokratiske Sindelag tvivlsomt efter de Herrers Mening. Er det af Nødvendighed, er det ud fra en rigtig Vurdering af det danske Folks Mentalitet, at han taler om den lige og almindelige Valgret, eller tror han i Virkeligheden paa den? I og for sig var det nu meget let fra konservativ Side at tie stille til alle disse Forespørgsler, halve Anklager og Insinuationer; i en vis Forstand var det baade det letteste og det behageligste at tie. Næppe

nogen her i Landet har nemlig valgt Konservatismen som politisk Anskuelse ud fra den Mening, at Konservatismen havde et særlig markant demokratisk Ansigt, og forstaaeligt vilde det være, om Konservatismens Ordførere ved deres Tavshed drog sig til Indtægt den Miskredit, som Demokratiet i mange Kredse er kommet i.

Men Konservatismen har ikke valgt denne lettere Stilling, den har valgt at tale, og ingen uvildig vil kunne undgaa at mærke, at Klangeren er ægte og Overbevisningen fast, naar Det konservative Partis Leder, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, taler om Demokrati. Den lige og almindelige Valgret er efter det ærede Medlems og Konservatismens Mening den eneste anstændige Styreform — saaledes siger han — for et Folk af frie og nordiske Mennesker; og det ærede Medlem har adskillige Gange sagt, at han ikke vilde arbejde politisk paa noget andet Grundlag. Denne Tale er saa tydelig og klar, at den ogsaa burde være tilstrækkelig til baade over for Offentligheden og over for Tingets Medlemmer at fastslaa, hvad Konservatismens Opfattelse er.

Naar man desuagtet mener, at Stillingen ikke er saa klar, som disse Udtalelser kunde formode, skyldes det vel — ja, for jeg vil dog ikke tro, at det skulde skyldes nogen ond Vilje —, at man mener at kunne spore en anden Toneføring hos visse af de konservative Parlamentarikere. Jeg ser helt bort fra — det vil jeg slet ikke diskutere, det har meget liden Betydning — de puerile Forsøg paa, paa Grundlag af den konservative Ungdoms særegne Former, at konstruere en Forskel i Indstillingen hos den og hos Konservatismen med Hensyn til Folkestyrets Princip.

Jeg for min Del melder mig nu som en af de mistænkte. I „Radikal Ungdom“ — der er et Blad, der hedder saadan — er jeg nu ikke bare mistænkt, men helt overbevist som en Slags antidemokratisk Forbryder. Nazipræsten fra Brøns — det er vist Malling, han hedder — kan gaa hjem og lægge sig; efter dette Blads Mening kan jeg meget bedre tage disse Toner! Naar jeg nu for min Del vælger at tale om dette, er det ikke for at rense mig for, hvad der i manges Øren har en fæl Klang — det kunde i og for sig være mig ligegyldigt —, men fordi jeg gerne positivt vil have sagt, at min Opfattelse, og jeg tror, jeg tør sige: deres Opfattelse, som er mistænkte, er den samme som det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers.

Nationalsocialismen har heller ikke i mine Øren nogen god Klang. Men jeg maa